

Emmanuel Croux showt een Choisy ternata, een van de succesproducten van het bedrijf. Choisy wordt door Croux als een gevoelig gewas omschreven dat eigenlijk alleen in een schaduwhal goed gekweekt kan worden.

A man in a light-colored polo shirt is holding a large, bushy green plant in a brown plastic pot. He is standing in a nursery with many other similar plants in the background. The plants are arranged in rows, and there are white plastic covers over some of them. The man is looking towards the camera with a serious expression.

Wij moeten onze boterham verdienen in amper zes weken

Voor Franse boomkwekers zijn veel dingen anders, maar vooral ook veel hetzelfde

Als je na vijf of zes uur rijden door de drukke buitenwijken van Parijs hebt geworsteld en je rijdt weer een half uur naar het oosten, kom je in het dorpje Crisenoy. Heel veel meer dan het doel van mijn reis, Pépinières Croux, en een eeuwenoud romaans kerkje is er niet te zien in dit gat. De afgelegen ligging, maar wel dicht bij de grootstad Parijs, is bijna de essentie van dit 350 jaar oude bedrijf. Dicht bij de klanten, maar toch voldoende ruimte om relatief goedkoop te kunnen produceren.

Auteur: Hein van Iersel

Afzet in verschillende productgroepen:

Tuincentra 50%
 Groene aannemers 30%
 Overheden 12 %
 Particulieren 8 %

Emmanuel Croux is de tiende in een ononderbroken lijn van familieleden die zich sinds 1679 bezighouden met het kweken van bomen en heesters. Inmiddels is het bedrijf 45 hectares groot, waarvan 10 hectares zijn ingericht als containerveld. Het restant, 35 hectares, is bestemd voor pleine terre, volle grond dus. Ongeveer twee hectare is ingericht als kas, met natuurlijk Nederlandse Rovero-kassen. Daarnaast heeft het bedrijf ook nog een aantal schaduwhallen, waar de wat gevoeliger soorten worden gekweekt, bijvoorbeeld *Choisya ternata*.

Croux noemt zichzelf een middelgrote kwekerij en heeft zich gespecialiseerd in het kweken van grote struiken en heesters, die worden afgezet richting hoveniers, tuincentra, een paar particuliere klanten en de overheid. Het gaat daarbij om relatief kleine series van maximaal enkele honderden planten die in potmaten van 10 tot 20 liter worden afgezet. Op jaarbasis gaat het dan om 120.000 containers. Dat mag relatief weinig lijken, maar het gaat wel om veelal langjarige teelten, waarbij planten drie tot vier jaar

worden opgekweekt. Op een kleine schaal heeft het bedrijf ook wat laanbomen, maar dat mag volgens Emmanuel Croux geen naam hebben. Deze worden vooral afgezet richting particuliere klanten en hoveniers. Laanbomen voor de openbare ruimte vormen sowieso geen markt voor Croux. Die markt wordt bediend door een aantal grote Franse partijen zoals Minier, Kerisnel en Desmartis.

Croux heeft dit jaar een slecht jaar. Het Franse voorjaar was net als in Nederland erg droog. Het verschil met Nederland is dat dit in Frankrijk bijna leidt tot een kopersstaking. Bij droogte verbiedt de overheid particulieren om hun tuin te besproeien. Als gevolg daarvan komt de afzet aan tuincentra grotendeels stil te liggen. Voor een bedrijf als Croux, waar 50 procent van de business via tuincentra verloopt, is dat funest. Emmanuel Croux: "Tweede probleem is dat onze afzet heel erg gefocust is op het voorjaar. Feitelijk hebben we maar zes weken waarin we echt op volle kracht kunnen verkopen. Die periode valt in maart en april. Het tweede verkoopmoment, dat echter veel minder belangrijk is, valt in oktober en november.

Water

Water is voor Croux sowieso een probleem. Frankrijk kent een quotumsysteem, waarbij een bedrijf een bepaalde hoeveelheid water krijgt toegewezen die het aan het grondwater mag

ontrekken. Voor Croux is dit bepaald op 61.000 kuub water. Het is zaak met dit krappe budget zo efficiënt mogelijk om te springen. Voor Croux heeft dit niet geresulteerd in het investeren in containervelden met recirculatie, maar wel in een systeem waarbij iedere plant via een druppelslang zijn eigen water krijgt toegediend. Overmatige verdamping zoals die ontstaat door een gewasbrede beregening, wordt daarmee geminimaliseerd. Het systeem waarvoor gekozen is, is echter relatief duur – iedere plant heeft zijn eigen watervoorziening -, arbeidsintensief en gevoelig. De hoeveelheid water die een plant krijgt is grotendeel geautomatiseerd. Via tensiometers wordt bepaald of een gewas extra water nodig heeft. Wel is het zaak om iedere dag te controleren of alle strengen nog wel water geven. Als ik later met Croux over de kwekerij loop, merk ik dat hij heel goed in de gaten houdt of er geen druppelsslagen uit de pot zijn geschoten. Croux lacht erbij: "Mijn hond wil dat wel eens doen, als hij bij de jacht op muizen de druppelsslagen uit de container loopt." Aan het eind van iedere streng heeft Croux een bierflesje geplaatst. Een van de medewerkers heeft als taak om die flesjes iedere dag te controleren. Blijft een flesje leeg, dan is er iets aan de hand.

Croux heeft dit jaar een slecht jaar. Het Franse voorjaar was net als in Nederland erg droog. Het verschil met Nederland is dat dit in Frankrijk bijna leidt tot een kopersstaking

Duurzaam

Net als in Nederland is in Frankrijk duurzaamheid een belangrijk thema. Pépinières Croux loopt naar eigen zeggen voorop op het gebied van duurzaam produceren en is Blue Plant-gecertificeerd. Dit is waarschijnlijk het best te omschrijven als de Nederlandse tegenhanger van het Milieukeur-programma. Daarnaast past Croux ook actief geïntegreerde biologische bestrijding toe, zoals het inzetten van lieveheersbeestjes en nematoden om schadelijke insecten te bestrijden.

Inmiddels gebeurt het niet meer, maar de voorvaders van Croux veredelden ook op grote schaal, zoals deze Hibiscus 'Oiseau Bleu'.

Iedereen kent de schermen of het betongaas die vol groeien met Hedera, om zo aantrekkelijke groene gevels of kant-en-klaar-hagen te produceren. Boomkwekerij Croux is bezig met een proef, waarbij men dit soort schermen met een mix van verschillende soorten planten laat begroeien. Dus bijvoorbeeld vuurdoorn en clematis. De proef loopt nog maar kort, dus er was nog niets te zeggen over de marktacceptatie van het nieuwe product.

Het ziet er enigszins klungelig uit, maar het zou volgens Croux wel goed werken. Op de mat worden spuitmachines schoongemaakt. De spuitvloeistof wordt vervolgens gereinigd en 'ingedikt' in een aparte installatie.

Overal op de kwekerij vind je planten die, zoals hier, zijn voorzien

Op een etiket is precies vermeld waar een plant staat op de kwekerij, hoe groot de partij is en het jaar dat de plant is opgepot of geplant. Ook de klant heeft volgens Croux recht op deze informatie.

van een tensiometer.

Emmanuel Croux bezoekt regelmatig Nederlandse beurzen zoals GrootgroenPlus en Plantarium. Een van de ervaringen van deze bezoeken is deze 1,2 hectares grote Rovero-foliekas, die gebouwd is omdat een eerdere kas door een storm werd verwoest.

Afval van planten wordt in Nederland versnipperd en afgevoerd als bio-energie. Croux laat deze stapel eens per jaar versnipperen en rijdt de snippers uit over het land om te worden ondergefreest.